

معراج السعاده

ملاً احمد نراقى

تقديم به ساحت مقدس

آقا امام زمان «عجل الله تعالى فرجه الشريف»

www.ketab.ir

نراقی، ملا احمد.

معراج السعاده / مؤلف: ملا احمد نراقی / قم: نوید ظهور / ۱۳۹۰.

ISBN: 978-600-92320-0-0

ص ۹۲۰

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. اخلاق اسلامی. ۲. متون قدیمی تا قرن ۱۴. الف. عنوان.

۲۹۷/۶۱

م ۷/۲۴۷/۷۵

۳۰۷۰۶ - ۸۶ م

کتابخانه ملی ایران

معراج السعاده

ملا احمد نراقی
مذهبی

ناشر: نوید ظہور

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

سمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: حسینی

ویراستار: کاظم عابدینی مطلق

چاپ: علوی

ناظر چاپ: گروه فرهنگی جوان

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-92320-0-0

حق چاپ محفوظ است

- قم: خیابان سمیه / بین کوچه ۱۶ و ۱۸ / پلاک ۳۲۴
- تلفن: ۷۷۳۳۳۳۸ - ۰۲۵۱ / ۰۹۱۲۳۵۱۲۱۰۷

فهرست

۱۹	■ باب اول: بیان بعضی مقدمات نافعه، از حالات نفس و منفعت فضایل اخلاق و.....
۱۹	فصل اول: شناختن نفس، مقدمه‌ی شناخت خدا.....
۲۰	تأثیر شناختن نفس در تهذیب اخلاق.....
۲۱	فصل دوم: ترکیب انسان از جسم و نفس.....
۲۲	فصل سوم: راه شناختن نفس.....
۲۴	فصل چهارم: حقیقت و ماهیت آدمی.....
۲۵	فصل پنجم: بسیر به عالم بالا یا جنبه‌ی روحانی.....
۲۷	فصل ششم: لذت و آلم جسم و روح.....
۲۷	فصل هفتم: مفاسد بیماری نفس و فواید صحت آن.....
۳۱	علم بدون تزکیه، علم نیست.....
۳۲	توجه به صحت جسم و غفلت از صحت روح.....
۳۳	فصل هشتم: حصول ملکات نفسانیّه به تکرار اعمال.....
۳۴	فصل نهم: فایده‌ی علم اخلاق و برتری آن بر سایر علوم.....
۳۶	فصل دهم: تهذیب اخلاق و ثمره‌ی آن.....
۳۶	سعید مطلق کیست؟.....
۳۹	■ باب دوم: سبب انحراف اخلاق از جاده‌ی پسندیده و حصول اخلاق ذمیمه و.....
۳۹	فصل اول: قوای چهارگانه و تبعیت سایر قوا از آنها.....
۴۰	اما این چهار سرهنگ.....
۴۱	قوه‌ی عاقله.....
۴۳	فصل دوم: لذت و آلم قوای چهارگانه.....
۴۴	منحصر نبودن لذات در لذات جسم.....
۴۷	سعی در استیلای قوه‌ی عاقله بر سایر قوا.....
۴۸	فصل سوم: قوای چهارگانه، سرمنشأ نیکی‌ها و بدی‌ها.....
۴۹	فصل چهارم: در بیان اینکه قوه‌ی عقلیه ادراک کلیات کند و قوه‌ی وهمیه ادراک جزئیات نماید.....
۵۱	فصل پنجم: کارفرمایی قوه‌ی عامله.....
۵۳	فصل ششم: اجناس صفات رذیله.....
۵۵	فصل هفتم: مقابل هم بودن اوصاف رذیله و صفات فاضله.....

فصل هشتم: مشتبّه شدن صفات رذیله به صفات حسنه ۵۶

■ باب سوم: در بیان محافظت اخلاق حمیده از بیرون رفتن از حد اعتدال و معالجات کلیه در ۶۳
فصل اوّل: حفظ تعادل اخلاق حمیده ۶۳
شباّهت علم اخلاق به علم طب ۶۵
فصل دوم: مقدّمات تزکیه‌ی نفس ۶۶
فصل سوم: تشخیص امراض نفسانی ۷۰
اسباب امراض نفسانی ۷۲
راه معالجه‌ی امراض نفسانی ۷۲

■ باب چهارم: در تفصیل انواع اخلاق و بیان شرافت فضایل و کیفیت اکتساب هر یک و ۷۷
● مقام اوّل: عدالت ۷۸
فصل اوّل: در بیان آنچه متعلّق به قوه‌ی عامله است ۷۸
اقسام و درجات عادل ۸۱
فصل دوم: اقسام عدالت ۸۲
فصل سوم: عدالت، سرمنشأ کمال و سعادت ۸۵
فصل چهارم: اتصاف مصلح به عدالت ۸۷
● مقام دوم: در بیان معالجه‌ی اخلاق ذممه که متعلّق است به قوه‌ی عاقله ۹۰
مطلب اوّل: در بیان دو جنس رذیله و ضد آنها ۹۰
فصل پنجم: حکمت در مقابل جریزه و چهل ۹۲
شرافت و فضیلت علم و علما ۹۳
آداب و شروط تعلّم ۹۶
آداب تعلیم ۹۹
علم اصول عقاید ۱۰۰
احتراز از معاصی، سبب اعتقاد جازم ۱۰۳
تلقین ترجمه‌ی عقاید به اطفال ۱۰۶
وجوب عینی علم اخلاق ۱۰۷
علم، مقدّمه‌ی عمل ۱۰۸
مطلب دوم: در بیان سایر انواع رذیلی که از دو جنس مذکور ۱۱۰
چهل مرکّب ۱۱۰
شکّ و حیرت ۱۱۱
یقین و اقلّ مراتب آن ۱۱۲
علامات صاحب یقین ۱۱۳
مراتب یقین ۱۱۶
شرک و اقسام آن ۱۱۸
فصل: توحید و اقسام آن ۱۱۹
مراتب توحید و اثرات آن ۱۱۹

۱۲۱	فصل: علایم ترقّی در مراتب توحید.....
۱۲۴	فصل: آشنایی با اسرار مُلک و ملکوت.....
۱۲۶	□ (صفت ۱ تا ۳ در متن است) صفت چهارم: خواطر نفسانی و وسوسه‌های شیطانی.....
۱۲۷	افکاری که دل را مشغول می‌کند.....
۱۲۸	فصل: اقسام الهام و وسوسه و علامات آنها.....
۱۳۲	فصل: مضرات وسوسه‌های شیطانی و خواطر نفسانی.....
۱۳۳	فصل: معالجه‌ی امراض نفسانی.....
۱۳۵	غفلت از خدا، سبب وسوسه‌ی شیطان.....
۱۳۷	ذکر قلبی، مانع وسوسه‌ها و خواطر.....
۱۳۸	فایده: کیفیت سدّ ابواب خواطر و رفع وسوسه‌ها.....
۱۴۱	فصل: خواطر و افکار محموده و اقسام آنها.....
۱۴۴	تذکر در آفرینش اقلیم وجود.....
۱۴۶	حکم الهی در خلقت پشه و زنبور.....
۱۴۸	قدرت‌نمایی حق در خلقت انسان.....
۱۵۰	تفکر در استخوان‌ها و رگ‌های بدن.....
۱۵۲	تأمل در عجایب استخوان سر.....
۱۵۳	نگاهی به اسرار چشم و نقش آن.....
۱۵۳	عجایب گوش.....
۱۵۴	حکمت‌های نهفته در صورت انسان.....
۱۵۵	دستگاه گوارش بدن.....
۱۵۷	دستگاه گردش خون.....
۱۵۷	نگاهی به چه‌گونگی خلقت دست‌ها و انگشتان.....
۱۵۸	ترکیب مخصوص آفرینش پای آدمی.....
۱۵۹	حکمت الهی در غذا و تربیت نوزاد.....
۱۵۹	نقش قوه‌ی خیالیه و واهمه و عاقله.....
۱۶۱	آیات آفاق: مشاهده‌ی قدرت پروردگار در کره‌ی زمین.....
۱۶۲	انواع گیاهان و فواید آنها.....
۱۶۲	درختان و شکوفایی آنها.....
۱۶۲	اصناف حیوانات.....
۱۶۲	عجایب دریاها.....
۱۶۳	تفکر در کُرّات آسمانی.....
۱۶۴	عظمت آسمان‌ها.....
۱۶۶	تفکر در اعمال و افعال خود.....
۱۷۰	مکر و حيله.....
۱۷۱	طریقه‌ی خلاصی از مکر و حيله.....
۱۷۱	● مقام سوم: بیان صفات رذيله و اخلاق جميله که متعلّق به قوه‌ی غضبيه است.....
۱۷۱	تهوّر.....

۱۷۲	جبن.....
۱۷۳	خوف و اقسام آن.....
۱۷۳	خوف مذموم.....
۱۷۵	علل خوف از مرگ.....
۱۸۲	فصل: اطمینان قلب و طریقه‌ی تحصیل آن.....
۱۸۳	ایمنی از مکر خدا.....
۱۸۵	۱. سبب ایمنی از مکر الله.....
۱۸۵	۲. خوف از خدا و انواع آن.....
۱۸۷	۳. مکروهاتی که سرمنشأ خوف و ترس است.....
۱۸۸	خوف از سوء عاقبت.....
۱۸۹	۴. خوف از خدا، عالی‌ترین درجه‌ی خوف.....
۱۹۴	۵. کیفیت تحصیل صفت خوف از خدا (جلّ جلاله).....
۱۹۷	علّت ترسیدن از سوء خاتمه.....
۲۰۲	راہ محافظت خاطر از معاصی در وقت مردن.....
۲۰۵	یأس و ناامیدی از رحمت خدا و مذمت آن.....
۲۰۵	□ صفت سوم: یأس از روح الله.....
۲۰۶	فصل: رجا و امیدواری به خدا.....
۲۰۸	آیات و اخبار در فضیلت رجا.....
۲۱۵	رجا و امیدواری بدون طاعت.....
۲۱۶	فصل: خوف اصلح است یا رجا؟.....
۲۲۰	فصل: طریقه‌ی تحصیل رجا.....
۲۲۱	ضعف نفس و معالجه‌ی آن.....
۲۲۲	فصل: قوت نفس و طریقه‌ی تحصیل آن.....
۲۲۳	دنائت همت و مذمت آن.....
۲۲۵	بی‌غیرتی و بی‌حمیتی و مذمت آن.....
۲۲۶	فصل: غیرت در دین و ناموس.....
۲۲۸	غیرت در اولاد و تربیت آن.....
۲۳۱	غیرت در مال.....
۲۳۲	عجله و شتابزدگی و مذمت آن.....
۲۳۵	فصل: وقار و طمأنینه.....
۲۳۶	سوء ظن و بددلی به خدا و خلق.....
۲۳۹	طریقه‌ی معالجه‌ی بدگمانی به خدا و خلق.....
۲۴۰	فصل: حُسن ظن به خدا و خلق.....
۲۴۰	غضب و اسباب آن.....
۲۴۲	فصل: غضب مفرط و مفاسد آن.....
۲۴۳	فصل: معالجه‌ی غضب.....
۲۴۷	فصل: حلم و کظم غیظ.....

۲۴۹	در صدد انتقام بودن و مذمت آن
۲۵۲	فصل: عفو و بخشش و فضیلت آن
۲۵۳	□ صفت یازدهم: غلظت و درشتی در گفتار و کردار
۲۵۴	شرافت مدارا کردن با مردم
۲۵۵	□ صفت دوازدهم: کج خلقی
۲۵۶	معالجه‌ی کج خلقی
۲۵۹	□ صفت سیزدهم: عداوت و دشمنی
۲۶۰	معالجه‌ی عداوت و دشمنی
۲۶۱	فصل: مذمت ضرب، فحش، لعن و طعن
۲۶۷	نفرین به مسلمانان
۲۶۸	□ صفت چهاردهم: عجب و خودبزرگ‌بینی و مذمت آن
۲۷۱	عجب، سرمشقات آفات و صفات خبیثه‌ی دیگر
۲۷۲	فصل: معالجه‌ی مرض عجب
۲۷۷	معالجه‌ی تفصیلی مرض عجب
۲۷۷	علاج عجب به علم
۲۸۰	علاج عجب به عبادت و طاعت
۲۸۱	علاج عجب به ورع و تقوا و نحو اینها
۲۸۳	علاج عجب به حسب و نسب
۲۸۵	علاج عجب به جمال
۲۸۷	در علاج عجب به مال
۲۸۷	علاج عجب به قوت و قدرت خود
۲۸۸	علاج عجب به جاه و منصب و نحو اینها
۲۸۹	علاج عجب به عقل و زیرکی خود
۲۹۰	فصل: شرافت شکسته‌نفسی و حقیر شمردن خود
۲۹۱	□ صفت پانزدهم: کبر و فرق آن با عجب
۲۹۳	متکبرین در روز قیامت
۲۹۵	فصل: اقسام تکبر و درجات متکبرین
۲۹۷	فصل: طریقه‌ی معالجه‌ی تکبر
۳۰۰	فصل: علایم و نشانه‌های تکبر و تواضع
۳۰۶	فصل: تواضع و فروتنی
۳۰۸	فایده: مذموم بودن ذلت و خواری
۳۰۹	□ صفت شانزدهم: افتخار (فخر) و مذمت آن
۳۱۰	□ صفت هفدهم: بتی و سرکشی و علاج آن
۳۱۱	□ صفت هیجدهم: خودستایی
۳۱۱	□ صفت نوزدهم: عصبیت
۳۱۲	□ صفت بیستم: کتمان حق و مذمت آن
۳۱۳	فصل: انصاف

۳۱۴	□ صفت بیست و یکم: قساوت قلب و سخت‌دلی و علاج آن
۳۱۵	● مقام چهارم: بیان آنچه متعلق است به قوه‌ی شهویه، از ردایل صفات و کیفیت و...
۳۱۵	فصل اول: مذمت شره و مفاسد شکم‌پرستی
۳۱۹	ثمرات گرسنگی
۳۲۰	مفاسد پیروی از شهوت فرج
۳۲۴	فصل دوم: مذمت خمود و فواید نکاح
۳۲۶	فصل سوم: عفت، ضد شره و خمود
۳۲۸	مطلب دوم: سایر صفاتی که متعلق است به قوه‌ی شهویه
۳۲۸	فصل: حقیقت دنیا فی نفسه
۳۲۹	حقیقت دنیا در حق بندگان
۳۲۳	فصل: تقسیم دنیا به مذموم و غیر مذموم
۳۲۴	فصل: مذمت دنیا و بی‌ارزشی و بی‌اعتباری آن
۳۴۹	فصل: چیزهایی که دنیا را به آنها تشبیه کرده‌اند
۳۵۵	فصل: بیان دنیای ممدوح و مذموم
۳۵۷	اقسام آنچه در دنیا است
۳۵۷	فصل: فقر و غنا و حالت‌های آنها
۳۵۸	فصل: مذمت مال و مالداري
۳۶۱	مدح مال
۳۶۲	فصل: مفاسد مال
۳۶۵	فواید مال
۳۶۶	فصل: طرُق‌رهایی از مفاسد مال
۳۶۷	فصل: زهد و فضیلت آن
۳۶۸	زهد و زاهد از دیدگاه آیات و روایات
۳۷۵	نگاهی بر زهد پیامبر ﷺ و علی علیه السلام
۳۷۷	فصل: درجات و اقسام زهد
۳۸۴	فایده: زاهد حقیقی و علایم او
۳۸۴	□ صفت دوم: مفاسد غنا و بی‌نیازی
۳۸۶	فصل: فقر و اقسام آن
۳۸۷	فصل: فضیلت و شرافت فقر و فقرا
۳۹۲	فصل: فضیلت فقیر صابر و راضی، بر غنی شاکر و سخی
۳۹۴	فضیلت فقیر حریص بر غنی حریص
۳۹۵	فصل: تفاوت فقیر و گدا و مذمت تکذبی
۴۰۰	اقسام احتیاج آدمی و کیفیت سؤال کردن در آنها
۴۰۱	□ صفت سوم: حرص و مفاسد آن
۴۰۳	فصل: ملکه‌ی قناعت
۴۰۵	فصل: طریقه‌ی معالجه‌ی صفت حرص و تحصیل ملکه‌ی قناعت
۴۰۹	□ صفت چهارم: طمع و مفاسد آن

۴۱۱	فصل: شرافت استغنا و قطع طمع
۴۱۲	□ صفت پنجم: بُخل و مذمت آن
۴۱۴	فصل: فضیلت سخاوت
۴۱۶	ایثار، بالاترین مرتبه‌ی سخاوت
۴۱۷	فصل: معالجه‌ی مرض بُخل
۴۲۰	فصل: چه‌گونه‌ی مصرف مال
۴۲۱	فصل: نکات باطنیه‌ی سخاوت
۴۲۲	اَوَّل: زکات
۴۲۴	اسرار و جوب زکات
۴۲۵	دوم: آداب انفاق کننده
۴۲۷	علاج ممت‌گزاردن و ایذای فقیر
۴۳۲	فایده: آداب انفاق شونده
۴۳۳	خمس
۴۳۵	نقعه‌ی اهل و عیال
۴۳۶	صدقات مستحبّه
۴۴۰	هدیه
۴۴۰	مهمانی دادن و آداب آن
۴۴۲	آداب میهمان
۴۴۳	حقّ معلوم و حقّ حضاد
۴۴۴	قرض دادن
۴۴۴	مهلت دادن به قرضدار
۴۴۵	اعانت مسلمان نمودن
۴۴۵	حفظ آبرو و دفع شرّ اشرار
۴۴۶	ساختن مسجد، مدرسه و بُل
۴۴۶	مال حرام خوردن
۴۴۹	فصل: اموال حلال، حرام و مشتبّه و درجات آنها
۴۴۹	تفاوت هدیه و رشوه
۴۵۱	فصل: فضیلت اجتناب از مال حرام
۴۵۳	فصل: مداخل مال حلال
۴۵۴	اصناف دزدان و گدایان
۴۵۵	خیانت و غدر در مال
۴۵۶	خوض در باطل
۴۵۷	سخن بی‌فایده گفتن
۴۶۰	فصل: خاموشی و ترک سخنان لغو و بی‌فایده
۴۶۱	● مقام پنجم: صفاتی که متعلّق است به سه قوه‌ی عاقله، غضبیه، شهویه یا به دو قوه
۴۶۱	حسد و مفساد آن
۴۶۵	حسود، سود نمی‌برد

۴۶۶	فایده‌ی مراتب حسد
۴۶۷	فصل: موجبات حسد
۴۷۰	فایده: حسد ورزی هر صنفی به صنف خود
۴۷۰	محبت دنیا، منشأ همه اسباب حسد
۴۷۲	فصل: معالجه‌ی مرض حسد با علم و عمل
۴۷۳	حسد مایه‌ی ضرر دنیوی حاسد است، نه محسود
۴۷۵	فایده‌ی دو قشِم حسد مذموم و حرام
۴۷۷	فصل: مدح و فضیلت نصیحت و خیرخواهی
۴۷۹	□ صفت دوم: اهانت و تحقیر نمودن بندگان خدا و مذمت آن
۴۸۰	تعظیم و احترام کردن به بندگان خدا و فضیلت آن
۴۸۱	احترام پیران
۴۸۱	احترام سادات
۴۸۲	□ صفت سوم: ظلم و مفاسد آن
۴۸۶	برگشت اثر هر ظلمی، به خود ظالم یا به اولاد او
۴۸۸	پاسخ ظالم در روز قیامت
۴۸۹	آو مظلوم
۴۹۰	اعانت به ظالم و راضی به فعل او شدن
۴۹۱	عدالت و فضیلت آن
۴۹۶	فواید دنیوی عدالت
۴۹۹	فصل: آثار و لوازم عدالت
۵۰۴	حکایت دادرسی نمودن سلطان محمود غزنوی
۵۰۵	حکایت دادرسی سلطان ملک‌شاه
۵۰۸	فصل: معالجه‌ی مرض ظلم و تحصیل ملکه‌ی عدالت
۵۱۰	□ صفت چهارم: ترک اعانت مسلمین و عدم اهتمام در امور ایشان
۵۱۱	فصل: اهتمام در ثواب قضای حوائج مسلمین و اعانت بر ایشان
۵۱۴	ثواب اعانت بر مسلمین و برآوردن حاجات ایشان
۵۱۶	□ صفت پنجم: کوتاهی و مسامحه کردن در امر به معروف و نهی از منکر
۵۲۰	فصل: اهتمام در امر به معروف و نهی از منکر
۵۲۲	وجوب امر به معروف و نهی از منکر و شرایط آن
۵۲۷	شرایط امر و نهی شونده
۵۲۷	فصل: مراتب امر به معروف و نهی از منکر
۵۲۸	فصل: مختصری از محرمات شایع میان مردم
۵۳۰	□ صفت ششم: مذمت قهر کردن و دوری از برادران دینی
۵۳۱	فصل: فضیلت و ثواب آشتی و الفت
۵۳۴	□ صفت هفتم: قطع صله‌ی رحم و اسباب آن
۵۳۶	وجوب و فضیلت صله‌ی رحم و فواید آن
۵۳۸	فایده: مراد از رجمی که صله‌ی آن واجب و قطعش حرام است

۵۳۸	□ صفت هشتم: عقوق والدین و مذمت آن
۵۳۱	فضیلت نیکی به والدین
۵۴۵	فصل: حقوق همسایگان
۵۴۷	□ صفت نهم: مذمت عیجویی کردن
۵۴۸	فضیلت عیب پوشی
۵۵۱	□ صفت دهم: مذمت فاش کردن راز مردم و فضیلت رازداری
۵۵۳	□ صفت یازدهم: سخنچینی و تمامی و مفاسد آن
۵۵۵	اعتنا نکردن به سخن نقام
۵۵۷	□ صفت دوازدهم: افساد میان مردم و ذم و عقاب آن
۵۵۷	اصلاح میان مردم و فضل و ثواب آن
۵۵۸	□ صفت سیزدهم: شماتت کردن
۵۵۹	□ صفت چهاردهم: جدال و مخاصمه
۵۶۱	ممدوح بودن خصومت در حق شرعی
۵۶۳	□ صفت پانزدهم: شخړه و استهزا کردن
۵۶۵	□ صفت شانزدهم: مزاح و خنده و بذله گویی و شوخی کردن
۵۶۷	□ صفت هفدهم: معنی و حقیقت غیبت
۵۶۷	فصل اول
۵۶۸	غیبت به غیر زبان
۵۶۹	شنونده ی غیبت نیز حکم غیبت کننده را دارد
۵۷۱	فصل دوم: آیات و اخبار وارده در حرمت و مذمت غیبت
۵۷۴	فصل سوم: معالجه ی اجمالی غیبت
۵۵۷	معالجه ی تفصیلی مرض غیبت
۵۷۸	فصل چهارم: مواضعی که غیبت در آنها جایز است
۵۸۰	مواضعی که بعضی از علما حکم به تجویز غیبت کرده اند
۵۸۰	فایده
۵۸۱	فصل پنجم: شرافت ستایش و مدح مسلمانان
۵۸۲	□ صفت هجدهم: دروغ گفتن
۵۸۳	مواردی که دروغ گفتن در آنها جایز است
۵۸۴	توریه کردن
۵۸۵	دروغ های حرامی که مردم در آنها سهل انگارند
۵۸۷	فصل: اجتناب از کذب و طریقه ی خلاصی از آن
۵۸۷	دروغ گفتن مایه ی رسوایی
۵۸۹	فصل: صدق و راستگویی
۵۹۰	کذب در کردار و اعمال
۵۹۱	کذب در اخلاق و مقامات دین
۵۹۳	مفاسد و آفات زبان
۵۹۶	صمت و خاموشی ضد آفات و مفاسد زبان

۵۹۹	□ صفت نوزدهم: حبّ جاه، شهرت و ریاست
۵۹۹	فصل: آیات و روایات وارده در مذمت حبّ جاه و شهرت
۶۰۲	فصل: جاه و ریاست بی ضرر و ممدوح
۶۰۴	فصل: علاج علمی و عملی مرض حبّ جاه و ریاست
۶۱۱	حکایت شاهزاده‌یی که می‌خواست داماد شود
۶۱۲	معالجه‌ی عملی حبّ جاه
۶۱۳	فصل: شرافت گمنامی و بی‌اعتباری
۶۱۴	حکایت فرزند گمنام هارون الرشید
۶۱۶	قصه‌ی معاویه، پسر یزید پلید
۶۱۸	□ صفت بیستم: دوست داشتن مدح و ثنا و کراهت داشتن از ذم
۶۱۹	مراتب صاحب صفت فوق
۶۲۰	اسباب مدح و خوشامدگویی
۶۲۱	فصل: معالجه‌ی حبّ مدح و ثنا و کراهت ذم
۶۲۲	معالجه‌ی کراهت از مذمت
۶۲۳	علاج عملی صفت مذکور
۶۲۴	□ صفت بیست و یکم: ریا
۶۲۷	فصل: اقسام و انواع ریا
۶۲۹	فصل: مفاسد اقسام ریا و احکام آنها
۶۳۴	فایده: تا ریا ریشه‌کن نشده، لازم است عبادات در خلوت انجام شود
۶۳۷	فصل: علاج ریا
۶۳۹	معالجه‌ی عملی مرض ریا
۶۴۱	فصل: اخلاص
۶۴۳	آفات اخلاص
۶۴۴	فصل: فضیلت و شرافت اخلاص
۶۴۷	□ صفت بیست و دوم: نفاق و دورویی و مذمت آن
۶۴۸	موارد استتนา شده از نفاق
۶۴۹	□ صفت بیست و سوم: غرور و مذمت آن
۶۵۰	فصل: طوایف اهل غرور و اسباب غرور و معالجه‌ی آنها
۶۵۰	کفار و صاحبان مذاهب فاسد
۶۵۱	اهل فسق و معاصی
۶۵۷	اهل علم
۶۶۳	واعظان
۶۶۴	متکبرین اهل عبادت
۶۶۶	اهل تصوّف و درویشان و فریفتگان
۶۷۱	سلاطین و حکام و صاحبان امر و نهی
۶۷۲	اغنیاء و مالداران
۶۷۴	□ صفت بیست و چهارم: طولی امل و اسباب آن

۶۷۷	فصل: قصرِ امل و فواید آن
۶۷۸	طوایف مختلفِ مردم در رابطه با طولِ امل و قصرِ امل
۶۸۰	فصل: معالجه‌ی طولِ امل
۶۸۸	□ صفت بیست پنجم: گناهکاری و اصرار بر معاصی و عدم پشیمانی از آن
۶۹۰	فصل: توبه و پشیمانی و اسباب آن
۶۹۱	فصل: فضیلت توبه
۶۹۸	توبه از همه گناهان
۶۹۸	فصل: قبولی توبه‌ی دارای شرایط
۷۰۱	حکایت توبه‌ی «شعوانه»
۷۰۲	حکایت توبه‌ی مرد گناهکار و قبولی توبه‌اش
۷۰۳	فصل: اقسام توبه و بیان آنها
۷۰۵	شرایط توبه از نظر حضرت علی علیه السلام
۷۰۷	فایده: اجتناب از گناهان کبیره، کفاره‌ی گناهان صغیره
۷۰۸	اسبابی که گناه صغیره را کبیره می‌کند
۷۰۹	فصل: اقسام توبه‌کنندگان
۷۱۰	عدم اعتماد به نفس نباید موجب پشیمانی از توبه شود
۷۱۱	□ صفت بیست و ششم: فراموشی از اعمال خود و غفلت از محاسبه‌ی آنها
۷۱۱	فصل: محاسبه و مراقبه
۷۱۳	فصل: عقل، تاجرِ راهِ آخرت
۷۱۴	مرباطه و اجزای آن
۷۱۸	کیفیت محاسبه‌ی نفس
۷۲۱	اسبابی که اِعمالِ مُرباطه با آنها آسان می‌شود
۷۲۲	مطالعه‌ی احوال صالحین سلف
۷۲۶	□ صفت بیست و هفتم: مذمّتِ کراهت و شرافت ضدّ آن (محبت)
۷۲۷	وجوه ادراک آدمی و اقسام موجودات
۷۲۸	فصل: اسباب محبت و اقسام آن
۷۳۴	فصل: هیچ دلی از محبت خالی نیست
۷۳۵	فصل: محبت به خدا، بالاترین محبت‌ها
۷۳۵	اجتماع همه اسباب محبت در حق پروردگار
۷۴۰	فصل: فسادِ قولِ کسی که محبت خدا را فقط مواظبت بر طاعات می‌داند
۷۴۱	محبت خدا از نظر قرآن و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۷۴۱	محبت خدا از نظر پیامبران الهی
۷۴۹	فصل: محبت خدا، اکملِ لذت‌ها
۷۵۷	راه‌های لقا و مشاهده وصال حضرت حق
۷۵۹	فصل: طریقِ تحصیلِ محبت و معرفت خدا
۷۶۲	فصل: علایم و آثار محبت خدا
۷۶۶	حکایت بنده‌یی که دزهبی از معرفت خدا به او عطا شد

۷۶۷		علایم و آثار دیگر محبت و معرفت خدا
۷۶۹		ابراهیم خلیل الزحمان و محبت و معرفت خدا
۷۷۰		حکایت فرزند قربانی کردن ابراهیم علیه السلام
۷۷۱		فصل: حقیقت شوق به لقاء خدا
۷۷۵		حقیقت انس به خدا
۷۷۸		فصل: خلوت و عزلت و فواید آن
۷۷۹		فواید مخالطه با مردم
۷۸۰		خلوت و عزلت بهتر است یا مخالطه با مردم؟
۷۸۲		فصل: آیات و اخباری که دلالت می‌کنند خدا بندگان خود را دوست دارد
۷۸۳		فصل: پیرامون حب فی الله و بغض فی الله
۷۸۵		درجات معصیت و اظهار بغض
۷۸۶		وفا و جفا
۷۸۶		□ صفت بیست و هشتم: اعتراض بر اراده و تقدیرات خدا
۷۸۹		فصل: رضا بر قضا و مقدرات الهی
۷۹۲		فصل: رضا از ثمرات محبت
۷۹۴		فصل: عدم منافات رضا با دعا
۷۹۵		فصل: طریق تحصیل رضا
۷۹۷		□ صفت بیست و نهم: حزن و اندوه بر امور دنیوی و علاج آن
۸۰۱		□ صفت سی‌ام: مذمت بی‌اعتمادی به خدا و اعتماد به غیر خدا
۸۰۲		فصل: توکل بر خدا و فضیلت آن
۸۰۶		فصل: تقسیم امور بندگان
۸۰۷		عدم منافات اسباب با توکل
۸۰۹		فصل: درجات توکل
۸۱۰		فصل: طریقه‌ی تحصیل صفت توکل و علامت حصول آن
۸۱۳		□ صفت سی و یکم: کفران نعمت و شکر آن
۸۱۶		فصل: فضیلت شکر نعمت
۸۱۸		فصل: شناختن اشایی که رضای خدا در آنهاست
۸۱۹		فصل: شکر نعمت و کفران نعمت به اموری که در اختیار انسان است
۸۲۱		فصل: شناختن نعمت‌های الهی
۸۲۳		فصل: فهمیدن و درک غذا قبل از خوردن
۸۲۴		فصل: رغبت آدمی به غذا
۸۲۵		فصل: حکمت‌های نهفته در دانه‌ی گندم
۸۲۷		فصل: تصرفات لازم برای تحصیل نان
۸۲۸		فصل: طبقات و اصناف ملایکه و اعمال ایشان
۸۳۲		فصل: سبب تقصیر مردم در شکرگزاری
۸۳۳		فصل: طریقه‌ی تحصیل شکرگزاری حضرت باری
۸۳۶		□ صفت سی و دوم: جزع و بی‌تابی

۸۳۷	فصل: صبر و شکیبایی
۸۴۰	فصل: صبر در حال رفاهیت و نعمت
۸۴۴	فصل: ثمراتی که بر صبر مترتب می‌شود
۸۴۸	فصل: اموری که طالب صبر باید مراعات نماید
۸۵۲	صبر حضرت ایوب علیهِ السلام
۸۵۵	فایده
۸۵۷	□ صفت سی و سوم: فسق

۸۵۹	■ باب پنجم: اسرار و آداب عبادات
۸۵۹	مقصد اول: طهارت و نظافت
۸۶۱	فصل اول: آداب باطنیه‌ی طهارت بدن از خبث
۸۶۲	فصل دوم: آداب باطنیه‌ی طهارت بدن از حدث
۸۶۳	فصل سوم: ازاله‌ی فضائل و کثافات بدن
۸۶۵	مقصد دوم: بعضی از اسرار و آداب باطنیه‌ی نماز
۸۶۷	فصل اول: چیزهایی که حقیقت و روح نماز است
۸۶۸	فصل دوم: غفلت، مخالف روح و حقیقت نماز
۸۷۳	فصل: علل و اسباب آداب باطنیه‌ی نماز
۸۷۵	طریقه‌ی تحصیل اسباب و آداب باطنیه‌ی نماز
۸۷۵	اقسام اسباب مشغولی دل
۸۷۸	فصل چهارم: اسرار و اشارات متعلق به شروط و افعال و ارکان نماز
۸۸۱	فصل پنجم: آداب دخول در نماز
۸۸۳	فصل ششم: آداب قرائت و بقیه‌ی اعمال نماز
۸۸۹	فصل هفتم: آداب و شرایط امام جماعت
۸۹۰	مقصد سوم: بعضی از آداب باطنیه‌ی ذکر و دعا
۸۹۰	فصل اول: بعضی از آداب و شرایط ذکر
۸۹۱	فصل دوم: بعضی از آداب و شرایط دعا
۸۹۴	مقصد چهارم: بعضی از شرایط و آداب تلاوت قرآن
۸۹۵	فصل: آداب ظاهریه‌ی قرائت قرآن
۸۹۵	آداب باطنیه‌ی قرائت قرآن
۹۰۱	مقصد پنجم: شمه‌ای از آداب روزه
۹۰۳	درجات روزه
۹۰۴	مقصد ششم: بعضی از آداب حج
۹۰۴	فصل اول: بعضی از اسرار آداب باطنیه‌ی حج
۹۰۶	فصل دوم: اموری که هنگام توجه به حج باید مراعات شود
۹۰۸	فصل سوم: اسرار باطنیه‌ی مقدمات و اعمال حج
۹۱۴	مقصد هفتم: آداب زیارت بعضی از مشاهد مشرفه
۹۱۶	فصل: ثواب و فضیلت زیارت